

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖ

2006 m. gegužės 24 d. Nr. FA-1200-2-1-45

Vilnius

IŽANGA

Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 11-ojo departamento direktoriaus 2005 m. birželio 1 d. pavedimą Nr. 1200-2 ir 2005 m. lapkričio 2 d. pavedimą Nr. 1200-2-1.

Audito tikslai – įvertinti savivaldybės biudžeto asignavimų planą ir savivaldybės biudžeto išlaidas valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms atlikti bei mokinio krepšeliui finansuoti ir pareikšti nepriklausomą nuomonę apie 2005 m. finansines ataskaitas dėl valstybės biudžeto dotacijų savivaldybės biudžetui.

Audituotas subjektas – Klaipėdos miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė), identifikavimo kodas – 111100775, adresas: Liepų g. 11, LT – 99133 Klaipėda.

Audituotu laikotarpiu Savivaldybei vadovavo meras Rimantas Taraškevičius, Savivaldybės administracijai (toliau – Administracija) – direktorė Judita Simonavičiūtė, apskaitą tvarkė Administracijos buhalterijos vyriausioji buhalterė (tarnybos vedėja) Daiva Trečiokienė.

Audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir valstybės biudžeto projekto, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie 2005 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų ir plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir Savivaldybės biudžeto išlaidų moksleivio krepšeliui finansuoti ataskaitas (formos Nr. B-13, B-14, B-15) ir valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti panaudojimo teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Mes atlikome finansinį auditą, kurio metu vertinome Savivaldybės 2005 m. ataskaitas: Biudžeto išlaidų moksleivio krepšeliui finansuoti įvykdymo (forma Nr. B-13-metinė); Biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti (forma Nr. B-14-metinė) ir Biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo (forma Nr. B-15-metinė).

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais.

Remiantis informacija, surinkta apie Savivaldybės veiklos ypatumus, išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti bei mokinio krepšeliui finansuoti rodiklius bei šių išlaidų apskaitos tvarką, vidaus kontrolę, buvo įvertinti įgimtos ir kontrolės rizikos lygiai, buvo atliktos procedūros audito rizikai sumažinti. Vidaus kontrolės vertinimo etape Administracijoje buvo įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti. Atsižvelgiant į tai, kad, įvertinus kitų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų audito srities (kompensacijų – lengvatinio keleivių vežimo – skaičiavimas ir mokėjimas, kodas 09.06.01.01.) vidaus kontrolę, buvo nustatyta reikšmingų rizikos veiksnių, ir į tai, kad švietimo įstaigose dėl mažo darbuotojų skaičiaus yra sudėtinga tinkamai atskirti pareigas ir įdiegti vidaus kontrolės procedūras, buvo nuspręsta nevertinti vidaus kontrolės ir atlikti išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti bei kompensacijų – lengvatinio keleivių vežimo – skaičiavimo ir mokėjimo audito sričių savarankiškas audito procedūras šiose įstaigose:

1. Klaipėdos „Ažuolyno“ gimnazijoje, Paryžiaus Komunos g.16, Klaipėda;
2. Klaipėdos „Žemynos“ vidurinėje mokykloje, Kretingos g. 23, Klaipėda;
3. Klaipėdos Sendvario pagrindinėje mokykloje, Tilžės g.39, Klaipėda;
4. Klaipėdos mokykloje-darželyje „Šaltinėlis“, Bangų g. 14, Klaipėda;
5. Viešojoje įstaigoje „Klaipėdos keleivinis transportas“, Kalnupės g. 1, Klaipėda.

Įvertinus socialinių išmokų ir kompensacijų už šildymą ir vandenį, Savivaldybės biudžeto išlaidų kitoms valstybinėms funkcijoms atlikti (žemės ūkio, kaimo ir melioracijos funkcijoms vykdyti (valstybės funkcijos kodai: 04.02.01.01, 04.02.01.09) audito sričių vidaus kontrolę, reikšmingų rizikos veiksnių nenustatyta, todėl buvo nuspręsta atlikti tik savarankiškas šių sričių audito procedūras Savivaldybės biudžetinėse įstaigose:

1. Biudžetinėje įstaigoje „Socialinės paramos centras“, Liepų g. 15, Klaipėda;
- 2 Administracijoje.

Mūsų darbo apimtis VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ buvo apribota, todėl negalėjome pritaikyti ir atlikti reikiamų audito procedūrų ir nustatyti, kad audituojamu laikotarpiu

šios įstaigos pateiktų Administracijai ataskaitų apie parduotus su nuolaida važiavimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusais bilietus duomenys yra tikri ir teisingi.

Savivaldybei 2005 metams Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (su vėlesniais pakeitimais) buvo patvirtinta ir gauta 31428,5 tūkst. Lt valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir 56502,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti specialiuju tiksliniu dotacijų lėšų. Savivaldybės taryba tikslino biudžetą ir patvirtino 30927,3 tūkst. Lt (501,2 tūkst. Lt arba 2 proc. mažiau) valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti bei 56556,5 tūkst. Lt (54,5 tūkst. Lt daugiau) mokinio krepšeliui finansuoti.

2005 metais Savivaldybės taryba sprendimais tikslino biudžetą ir paskirstė iš viso 87 483,8 tūkst. Lt asignavimų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti. Biudžetinėmis metais Savivaldybėje valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti buvo panaudota 87 344,8 tūkst. Lt lėšų. Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo 3 ir 6 straipsnių nuostatomis, 501,2 tūkst. Lt tikslinės paskirties asignavimus, skirtus valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti, perskirstė kitoms Savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti. Nepaskirstyti ir biudžetinių metų pabaigoje nepanaudoti 112,1 tūkst. Lt asignavimai pervesti į valstybės biudžetą.

Audituojamu laikotarpiu Savivaldybės biudžeto asignavimai mokinio krepšeliui finansuoti buvo patvirtinti 84 asignavimų valdytojams (švietimo įstaigų vadovams), o asignavimai, skirti valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti – Administracijos direktoriui.

PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

Atlikę VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ kompensacijų (lengvatinio keleivių vežimo) skaičiavimo ir mokėjimo srities audito procedūras nustatėme, kad audituojamu laikotarpiu ši įstaiga 2003 m. rugsėjo 1 d. sutarties Nr. 16-929 pagrindu vežėjų (UAB „Klaipėdos autobusų parkas“, UAB „Pajūrio autobusai“ ir KTKB „Gintarinis vairas“) vardu kiekvieną mėnesį Administracijai teikė ataskaitas apie parduotus su nuolaida važiavimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusais bilietus, kurių pagrindu buvo kompensuojamos vežėjų išlaidos (negautos pajamos) dėl keleiviams taikytų lengvatų pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 478 patvirtintą Keleivinio transporto vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su transporto lengvatų taikymu, kompensavimo (atlyginimo) tvarką.

Pažymėtina, kad šios tvarkos 3 ir 4 punktai nustato, kad vežėjų išlaidos (negautos pajamos) yra kompensuojamos *dėl keleiviams* taikytų važiavimo vietinio (miesto) susisiekimo reguliaraus

susisiekimo autobusais ir troleibusais lengvatų, nustatytų Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnyje. Šios lengvatos, vadovaujantis Transporto lengvatų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 5 straipsniu, laikomos suteiktomis, kai **keleiviai** įsigyja važiavimo bilietus su nuolaida. Audito metu nustatėme, kad VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ pateiktose Administracijai ataskaitose buvo pateikti duomenys ne apie parduotus su nuolaida vienkartinius bilietus keleiviams (asmenims, įsigijusiems keleivio bilietus), o apie šios įstaigos parduotus su nuolaida vienkartinius bilietus UAB „Lietuvos spauda“ Klaipėdos agentūrai (nuo 2005-04-18 UAB „Lietuvos spauda“ Vilniaus agentūra, toliau – Lietuvos spauda), kuri pagal 2003-08-27 bilietų platinimo sutartį, sudarytą su VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“, yra įsipareigojusi šiuos bilietus išplatinti keleiviams. Pagal 2003-08-27 bilietų platinimo sutarties sąlygas bilietų platintojas Lietuvos spauda nėra įpareigota teikti VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ informacijos, kiek ji išplatino su nuolaida vienkartinių bilietų, todėl mums audito metu VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ negalėjo pateikti informacijos, kiek ir kokia verte einamaisiais mėnesiais buvo parduota su nuolaida vienkartinių bilietų keleiviams.

Taip pat audito metu buvo nustatyta, kad Savivaldybės tarybai patvirtinus naujus vietinio (miesto) transporto keleivių pervežimo tarifus (bilietų kainas), 2006 m. sausio–vasario mėnesiais bilietų platintojai (Lietuvos spauda, UAB „Klaipėdos autobusų parkas“, UAB „Pajūrio autobusai“, KTKB „Gintarinis vairas“ ir kt.) sugrąžino VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ neparduotus seno nominalo vienkartinius bilietus. Remiantis šių bilietų nurašymo aktų duomenimis ir 2005 metų spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiais pateiktų Administracijai ataskaitų apie parduotus su nuolaida važiavimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusais bilietus duomenimis, nustatyta, kad bilietų nurašymo aktuose ir apmokėjimui pateiktose ataskaitose yra tapačių įvairių rūšių lengvatinio važiavimo vienkartinių bilietų serijų ir numerių už 15780,22 Lt. Tai rodo, kad ataskaitiniais laikotarpiais VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ pateikti Administracijai ataskaitų duomenys apie keleiviams suteiktas lengvatas yra netikslūs.

Dėl pirmiau nustatytų aplinkybių VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ mūsų darbo apimtis buvo apribota, todėl negalėjome pritaikyti ir atlikti reikiamų audito procedūrų ir nustatyti, kad šios įstaigos pateiktų Administracijai ataskaitų apie parduotus su nuolaida važiavimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusais bilietus duomenys (bilietų rūšis – vienkartiniai): „Parduotų su nuolaida bilietų skaičius, vienetais“ – 6915722, „Gauta pajamų už parduotus su nuolaida bilietus, litais“ – 2866048,79 Lt ir „Negauta pajamų dėl keleiviams teikiamų važiavimo transportu lengvatų atlyginimo dydis, litais“ – 2989218,82 Lt yra tikri ir teisingi. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti 2006 m. gruodžio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. B-15-metinė) nurodytos 7892,3 tūkst. Lt kasinių išlaidų sumos vežėjų negautų pajamų, dėl lengvatas turinčių keleivių pervežimo,

kompensavimo (valstybinės funkcijos kodas – 10.02.01.40, eil. Nr. 35 ir 70) valstybinei funkcijai atlikti tikrumo ir teisingumo.

Audito metu nustatyta, kad biudžetinės įstaigos „Socialinės paramos centras“ (toliau – Paramos centras) ir Administracijos (nuo 2005-10-01) buhalterinėje apskaitoje 2005 metais buvo neteisingai atvaizduotos operacijos, kai socialinių pašalpų gavėjai jiems permokėtas socialines pašalpas gražindavo kitais biudžetiniais metais, o ne tais, kuriais jos buvo išmokėtos. Vadovaujantis finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos (galiojusios audituojamuoju laikotarpiu) 209 punkto nuostatomis, permokėtos socialinės pašalpos turėjo būti apskaitomos kaip debitorinis išskolinimas pagal kiekvieną debitorių (pašalpos gavėją), tačiau šiuo atveju Paramos centre ir Administracijoje kasinių-faktinių išlaidų žiniaraščiuose sugrąžintų socialinių pašalpų sumomis (iš viso gražinta už 3210,14 Lt) buvo mažinamos 2005 metų kasinės ir faktinės socialinių pašalpų išlaidos. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 165 punktu šios išmokėtos pagal ankstesnių metų sąmatas ir 2005 metais gražintos socialinės pašalpos turėjo būti pervestos į Savivaldybės biudžetą.

Dėl šių priežasčių Savivaldybės biudžeto 2005 metų išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaitoje pateiktos 3,2 tūkst. Lt sumažintos socialinių pašalpų skaičiavimo ir mokėjimo išlaidos (forma-Nr.B-15, metinė, kodas 10.07.01.01 – 2,6 tūkst. Lt ir kodas 10.04.01.40 – 0,6 tūkst. Lt).

Atkreipiame dėmesį, kad Administracija minėtą gražintų pašalpų sumą 2006-05-23 mokėjimo pavedimu Nr. 806 gražino į Valstybės biudžetą.

PAŽANGA ŠALINANT NUSTATYTUS TRŪKUMUS IR REKOMENDACIJOS

Savivaldybę dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų Valstybės kontrolė informavo 2005-11-15 raštu Nr. S-(1200-1.10.1)-2018 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“.

Mes pažymime Savivaldybės institucijų vadovų pažangą vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas, šalinant nustatytus trūkumus ir tobulinant valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti lėšų planavimo, skirstymo ir naudojimo vidaus kontrolės sistemą bei finansų valdymą: vadovaujantis Savivaldybės tarybos patvirtintu planu 2005-10-01 atliktas Socialinės paramos centro vykdytų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų perdavimas Administracijai; patvirtinti nauji Administracijos ir Paramos centro nuostatai; keičiami darbuotojų pareigybių aprašymai, papildant juos atsakomybe dėl finansų kontrolės; Administracijos direktorius patvirtino nevalstybinių švietimo įstaigų finansavimo ir asignavimų panaudojimo taisykles, nustatė papildomas vidaus kontrolės procedūras valstybinių

(perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo – valstybės garantijų nuomininkams bei darbo rinkos politikos rengimo ir įgyvendinimo – srityse, tačiau iki metinės finansinės atskaitomybės sudarymo VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ mums negalėjo pateikti tikslios ir teisingos informacijos, kiek ir kokia verte audituojamais metais buvo parduota su nuolaida vienkartinį bilietų keleiviams.

Siekiant išvengti nustatytų trūkumų ateityje, *vadovybė turi imtis priemonių* sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą: užtikrinti, kad VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ pateikti Administracijai ataskaitų duomenys apie keleiviams suteiktas lengvatas būtų tikslūs ir teisingi, vadovaujantis Transporto lengvatų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 478 patvirtintos Keleivinio transporto vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su transporto lengvatų taikymu, kompensavimo (atlyginimo) tvarkos nuostatomis bei pagal ankstesnių metų sąmatas sumokėtos ir einamaisiais metais pašalpų gavėjų grąžintas socialines pašalpas apskaityti ir pervesti į biudžetą Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių nustatyta tvarka.

Dėkojame Savivaldybės ir Administracijos vadovams, darbuotojams už tarpusavio supratimą ir pagalbą atliekant 2005 metų išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti bei mokinio krepšeliui finansuoti auditą.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą iki 2006 m. liepos 10 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 11-ąjį departamentą, adresu: Pamėnkalnio g. 27, 01113 Vilnius.

Finansinio audito 11-ojo departamento direktorius

Remigijus Pužauskas

Vyriausiasis valstybinis auditorius

Stasys Raudys